

ПРИНОС И НАДОМЕСТОЦИ

Средствата на пензиските фондови се инвестираат во финансиските инструменти на домашните и странските пазари на капитал и се подложни на влијанието на циклични движења на пазарите, што подразбира пораст или пад на вредноста на инструментите во кои се вложени, односно на средствата на пензиските фондови. Пензиските друштва управуваат со средствата на пензиските фондови, а приносот што се остварува од управувањето со средствата на пензискиот фонд, им припаѓа на членовите и на пензионираните членови на фондот и пропорционално се распределува на нивните сметки. Како основен показател за перформансите на портфолиото на пензискиот фонд е движењето на вредноста на сметководствената единица односно остварената стапка на принос од инвестирањето на средствата на пензиските

Е - МАПАС
бр. 26

јуни 2018 година

Следете не и на:

[http://www.facebook.com/
MAPAS.MK](http://www.facebook.com/MAPAS.MK)

“Секој кој има пензиско осигурување е инвеститор на пазарите на капитал” - Бред Катцујама

“Може да бидеш млад и без пари, но не можеш да бидеш стар без нив” - Тенеси Вилјамс

фондови што се утврдува и пресметува во номинален и реален износ за претходните 84 месеци (7 години), сведена на годишно ниво.

Една сметководствена единица претставува пропорционален дел од вкупните нето-средства на пензискиот фонд.

Принос на пензиски фонд во номинален износ претставува процентуална промена на вредноста на сметководствената единица за период од 84 месеци конвертирана во еквивалентна годишна стапка на принос во номинален износ. Се пресметува со користење на следната формула:

$$R_{nom} = \left(\frac{SE_t}{SE_0} \right)^{\frac{365}{t}} - 1$$

каде,

R_{nom} е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,

SE_t е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од пресметковниот период

SE_0 е вредноста на сметководствената единица на последниот ден од месецот кој претходи на првиот месец во пресметковниот период

t е бројот на денови во пресметковниот период.

Принос на пензиски фонд во реален износ за период од 84 месеци конвертиран во еквивалентна годишна стапка на принос во реален износ претставува стапката на принос во номинален износ коригирана за промената на нивото на трошоците на живот во пресметковниот период. Се пресметува со користење на следната формула:

$$R_{real} = \frac{1 + R_{nom}}{\left(\prod_k \left(1 + \frac{i_k - 100}{100} \right) \right)^{\frac{365}{t}}} - 1$$

каде,

R_{real} е стапката на принос во реален износ за пресметковниот период,

R_{nom} е стапката на принос во номинален износ за пресметковниот период,

t е бројот на денови во пресметковниот период,

i_k е индекс на трошоците на живот, објавен од Државниот завод за статистика на Република Македонија,

На следниот линк можете да погледнете и примери за пресметка на принос на пензиски фонд:
<http://mapas.mk/wbstorage/files/formula%20prinos%20za%20na%20web.pdf>

Вредноста на средствата во пензиските фондови зависи и од надоместоците и провизиите кои се наплаќаат од истите. Начинот на финансирање на пензиските друштва што е воспоставен е вообичаен за друштвата кои функционираат во пензиски систем сличен на македонскиот. Имено, за вршење на своите функции за управување со средствата на пензиските фондови, процена на средствата, зачленување, водење на сметките на членовите и известување на членовите, како и за плаќање на надоместоците за МАПАС и за чуварот на имот и покривање на сопствените трошоци, друштвата, во согласност со Законот, од членовите на пензискиот фонд може да ги наплатуваат единствено следниве надоместоци:

а) надоместок од придонеси како процент од секој уплатен придонес на членовите на пензиските фондови пред тие парични придонеси да бидат претворени во сметководствени единици на пензискиот фонд

**Уплатениот придонес во пензискиот фонд се конвертира во сметководствени единици според вредност на сметководствената единица на денот на кој се уплатува во зависност од фондот во кој членува осигуреникот.

б) месечен надоместок од вредноста на вкупните нето средства на пензискиот фонд за покривање на трошоците на друштвото, за управувањето со пензискиот фонд или надоместок за управување со средства.

в) еднократен надоместок во случај на пренос на средствата во друг пензиски фонд, под услов членот кој преминува да бил член во постојниот фонд пократко од 24 месеци во втор столб односно 12 месеци во трет столб пред да премине во идниот фонд (надоместок за премин).

Друштвото ги утврдува износите на надоместоците кои ги наплатува во рамките на максималните пропишани износи на надоместоците.

Од средствата на пензискиот фонд се плаќаат и трансакциони провизии во врска со трансакциите за стекнување или пренос на средствата на пензискиот фонд.

Сите други трошоци во врска со управување со пензиските фондови што не се покриени со провизии, надоместоци или давачки утврдени во закон, се на товар на друштвото кое управува со тој пензиски фонд.

На следниот линк можете да ги погледнете кои ги наплатуваат друштвата:
http://mapas.mk/?page_id=1230

ИСТРАЖУВАЊЕ НА ЈАВНОТО МИСЛЕЊЕ НА ЧЛЕНОВИТЕ ВО ЗАДОЛЖИТЕЛНИТЕ ПЕНЗИСКИ ФОНДОВИ

Во периодот од 19.05.2018 – 30.06.2018 година беше спроведено истражување на јавното мислење за добивање на информација за информираноста и запознаеноста на членовите во задолжителните пензиски фондови во Република Македонија за нивните пензиски заштеди и придобивки од членството во втор столб. Истражувањето го вршеше Институтот за политички истражувања – Скопје (ИПИС) за потребите на Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување - МАПАС преку телефонска анкета на членовите на вториот столб.

Целта на истражувањето е да се подигне јавната свест и да се подобри информираноста за пензискиот систем и за правата и обврските на членовите на вториот столб, од една страна, како и да се обезбедат информации за запознаеноста на членовите во задолжителните пензиски фондови, од друга страна.

МАПАС СЕРТИФИЦИРАНА ПО СТАНДАРДОТ ISO 9001:2015

МАПАС во текот на 2012 година започна со имплементација на меѓународниот стандард ISO 9001:2008 и следејќи ги новините во работењето со управување со квалитет, како институција во Република Македонија која ги препознава значењето, неопходноста и придобивките од воведениот систем за управување со квалитет, продолжи со примена и реализација на сите нови активности кои ги налага овој стандард во секојдневното работење.

Со примената на ревизијата на стандардот, МАПАС од 15 Мај 2018 година своите оперативни процеси ги приспособи на барањата на новиот стандард ISO 9001:2015. ISO 9001 е меѓународен стандард кој ги дефинира барањата на системот за управување со квалитетот во организациите и е најупотребуваниот стандард на светот. Над еден милион организации низ целиот свет се сертифицирани во согласност со ИСО 9001 стандард.

Најновите измени се дел од тековната еволуција на

овие стандарди, кои помагаат во решавање на клучни прашања како што се: широка употреба на стандарди за повеќе системи за управување во рамките на институцијата, интеграција на квалитетот во водењето на институцијата, како и севкупно олеснување на примената на стандардите. Овој систем кој е потврден од МКД СЕРТИФИКАТ, ја покажува подготвеноста на МАПАС да докаже како се работи во институција каде се применуваат принципите на зрел систем за управување со квалитет и каде се демонстрираат силната обврзаност и заложба на раководството и целиот тим континуирано да го подобрува работење, сега и согласно новата ревизија на стандардот ISO 9001:2015, а во интерес за самата институција и за сите заинтересирани страни

ДЕНОВИ НА ФИНАНСИСКА ПИСМЕНОСТ

На 11.05.2018 година во Скопје, City mall се одржа тридневен мултимедијален настан за финансиска писменост (11-13.05.2018 година). На отворањето на настанот – “Денови за финансиска писменост”, свое обраќање имаше и Претседателот на Советот на експерти на Агенција за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување д-р Булент Дервиши.

Активно учество во “Денови за финансиска писменост” имаше и МАПАС преку Координациското тело на регулаторни институции за финансиска едукација во Република Македонија, во која покрај нашата Агенција, членуваат и Народната банка на Република Македонија, Министерството за финансии, Агенцијата за супервизија на осигурувањето и Комисијата за хартии од вредност. На овој настан присуствуваа претставници и од финансиските институции како што се банките, штедилниците, друштвата за осигурување, друштвата за управување со инвестициски фондови, друштвата за управување со пензиски фондови и микрофинансиските институции. Посетителите можеа да се информираат за сите финансиски параметри поврзани со теми кои ги засегаат, а се одржаа и презентации, како и забава за најмладите кои беа вклучени во проекти, со цел уште од најрана возраст да се влијае на нивната финансиска писменост.

Имате прашања или поплаку?

Јавете се во МАПАС или напишете порака на contact@mapas.mk

МКД СЕРТИФИКАТ
МКС EN ISO 9001:2009

АГЕНЦИЈА ЗА СУПЕРВИЗИЈА НА КАПИТАЛНО ФИНАНСИРАНО ПЕНЗИСКО ОСИГУРУВАЊЕ
(МАПАС)

Стив Наумов 100, 1000 Скопје, Република Македонија

Тел: (02) 3224 229; 3166 452

www.mapas.mk